

mph.sdcongress.ir

هشتمین همایش بین المللی
مدیریت، روانشناسی و علوم انسانی
با رویکرد توسعه پایدار

8th International Conference on
Management, Psychology & Humanities with sustainable development approach

بررسی نقش مشاور تحصیلی دوره متوسطه در دستیابی به توسعه پایدار

محمد حسین سلیمانی

فرهنگیان شهید آیت نجف آباد ، اصفهان mmdvalhala91@gmail.com

چکیده

امروزه، در جامعه ما، بیش از پیش در حال مشاهده افرادی هستیم که از انتخاب شغل یا رشته تحصیلی خود پشیمان هستند حتی با وجود اینکه شغل یا رشته آنها از محبوبیت و مقبولیت خوبی در اجتماع برخوردار است. حال اگر این دسته از افراد در زمینه های مورد علاقه خویش و متناسب با نیازهای کشور تحصیل کرده و به اشتغال بپردازند، شاهد بهبود اوضاع کشور در زمینه های مختلف و دستیابی به پیشرفت روزافزون خواهیم بود. دوره متوسطه (اول و دوم) از اهمیت زیادی در ساختار آموزش و پرورش برخوردار است؛ چراکه در این دوره معمولا استعدادهای فرد شناخته می شود و نوجوان به مرور زمان خود را برای ورود به بازار آماده می کند. لذا برای انتخاب راه درست ابتدا باید به عوامل مهم فردی و حرفه ای توجه کرد. سپس با برنامه ریزی و تصمیم گیری مناسب، راه را برای توسعه پایدار باز نمود؛ در اینجاست که نقش مشاور تحصیلی پر رنگ می شود. در این مقاله سعی شده است با توجه به مفهوم توسعه پایدار، نقش مشاور در گسترش و فرهنگ سازی در این زمینه بررسی شود.

لغات کلیدی: مشاور تحصیلی، دوره متوسطه، رشته تحصیلی و توسعه پایدار

mph.sdcongress.ir

هشتمین همایش بین المللی مدیریت، روانشناسی و علوم انسانی با رویکرد توسعه پایدار

8th International Conference on
Management, Psychology & Humanities with sustainable development approach

مقدمه

نیاز به مشاوره و راهنمایی از نیازهای اساسی و پایه بشر است که بعد از شروع یکجانشینی وی، به مرور زمان گسترش یافته و بیشتر حس شده است. در گذشته های دور ارائه مشاوره و راهنمایی بیشتر توسط والدین، ریش سفید ها و بزرگان قبایل صورت می گرفت. با وقوع انقلاب صنعتی^۱ و پیشرفت روز افزون بشر، پیچیدگی زندگی و تنوع شغل ها بیشتر شد و در نتیجه مشکلات بشر هم پیچیده تر شد. {۱}

همچنین، حکومت ها نیز به اهمیت آموزش و پرورش عمومی مردم پی برده و با برپایی سازمان ها و وزارتخانه های مرتبط، به امر تعلیم و تربیت اهمیت دادند. در نتیجه نیاز به افراد صاحب نظر و با تجربه که بتوانند با ارائه کمک های فکری در حل مشکلات به دیگران کمک کنند بیشتر شد. از یکسو، حکومت ها با ایجاد مدرسه و اجباری کردن تحصیل، به تعلیم و تربیت پرداخته و کودکان و نوجوانان را به مدارس فراخواندند و از سوی دیگر، پیچیدگی های زندگی، گسترش علوم و دانش های بشری و تنوع رشته های تحصیلی، ضرورت حضور افرادی با تجربه و صاحب نظر در مدارس؛ به ویژه مدارس دوره متوسطه بیش از پیش آشکار شده است.

با توجه به اهمیت و تعریف توسعه پایدار، سیاست های کلی آموزش و پرورش کشور ما باید به سمتی سوق داده شود که نیاز های صنعتی و خدماتی و کشاورزی کشور را به مناسب ترین شیوه ممکن تامین کند؛ به گونه ای که حق آیندگان در بهره برداری و استفاده از منابع طبیعی تضييع نگردد و حداقل آسیب اقتصادی، زیست محیطی و اجتماعی صورت پذیرد. حال لازم است قبل از هر چیز، با مفاهیم مشاوره و توسعه پایدار آشنا شویم.

مشاوره^۲

از نظر لغوی، مشاوره معانی متفاوتی دارد که در محتوا یکسان است. به عنوان مثال در فرهنگ نفیسی مشاوره به معنای کنکاش کردن و تبادل آرا {۲} و در فرهنگ دهخدا مشاوره به معنای کنکاش، مشورت کردن، سگالیدن و با یکدیگر رای زدن است. در فرهنگ عمید مشاوره به معنای باهم مشورت کردن، کنکاش کردن و رایزنی به کار رفته است. در نتیجه معنای مشاوره همکاری و همفکری کردن و خواستن نظر تخصصی دیگری در کار است. {۳}

مشاوران و روانشناسان نیز تعاریف گوناگونی از مشاوره ارائه کرده اند. بررسی تعاریف مشاوره از نظر مشاوران روشن ساخت که آنان تعریف روشن و مورد توافقی از مشاوره نداشتند. برخی مشاوره را ارزیابی امکانات و تشخیص مشکلات دانش آموزان و ارائه راه حل به آنها می دانستند. دسته ای مشاوره فرایندی برای حل مشکل تحصیلی و ارشاد و نصیحت به دانش آموزان تعریف می کردند. کمک تحصیلی و شغلی به دانش آموزان و ارائه راه حل برای مشکل تحصیلی و شغلی آنان از تعابیر دیگر مشاوران بود. همانطور که می دانید

mph.sdcongress.ir

هشتمین همایش بین المللی مدیریت، روانشناسی و علوم انسانی با رویکرد توسعه پایدار

8th International Conference on Management, Psychology & Humanities with sustainable development approach

نداشتن تعریف مورد توافق بین مشاوران ممکن است منجر به رفتار های متفاوت و گاه متضاد شود. پس باید تعریفی به شکل کلی از مشاوره ارائه شود به گونه ای که تفاوت دیدگاه مشاوران از این تعریف به حداقل ممکن برسد. پس بهترین تعریف ممکن بدین گونه است :

«مشاوره را می توان نوعی رابطه یاورانه^۱ و دو جانبه ای دانست که میان مشاور و مراجع برقرار می شود و هدف از آن شناخت، تغییر رفتار، کمک به سازگاری و حل مشکل مراجع در محیطی مملوء از تفاهم، اعتماد و همدلی است.» {۴}

در اسلام نیز به ۲ نوع کلی از هدایت و مشاوره تاکید شده است؛ نوع اول هدایت فطری و تکوینی است و نوع دوم هدایت تشریحی. هدایت تکوینی عبارت است از رهنمود ها و ظرفیت وجودی که در نهاد موجودات قرار دارد و به صورت فطری نهاده شده است. «رَبَّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ تُمِّ هِدْي» (سوره طه، آیه ۵۰)، «الَّذِي خَلَقَ فَسْوَى و الَّذِي قَدَّرَ فَهْدَى» (سوره اعلی، آیه ۳) و ... آیاتی از این قبیل تاکید بر هدایت به شکل فطری در تمام موجودات جهان هستی دارند.

نوع دوم هدایت و مشاوره هدایت تشریحی است که به وسیله پیامبران سخنان الهی به انسان نازل می شود. این نوع هدایت فقط مخصوص آدمی است. «قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ إِهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ و مَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا» (یونس، ۱۱۸) این آیه نشان دهنده آن است که هدایت تشریحی، به اختیار آدمی بستگی دارد، هر کس که بخواهد می تواند مومن شده و راه درست را پیشه کند و فرد دیگری می تواند این پیام را نپذیرفته و کافر گردد. {۵}

توسعه پایدار^۲

توسعه پایدار از دو مفهوم توسعه و پایدار تشکیل شده است. مفهوم توسعه تعاریف متعددی را به خود گرفته است. برخی توسعه را «صنعتی شدن» تعریف می کنند، گروهی نیل به «استقلال سیاسی و بالندگی اقتصادی» را توسعه می دانند و عده ای نیز آنرا توسعه فرهنگی دانسته اند و سرانجام افرادی، ساختن یک سد بسیار عظیم، ایجاد بزرگراهها و احداث آسمان خراشها، ایجاد کارخانجات ذوب آهن، احداث شبکه های تلویزیون و به کارگیری صنایع خودکار را توسعه می نامند.

از دیدگاه دانشمندان علوم اجتماعی و سیاسی، توسعه عبارت از تحول به سوی «مدرنیزه شدن»^۳ است. توجه آنان در بدو امر به تحولاتی است که در نهاد های اجتماعی، سیاسی و اقتصادی از طریق آموزش و پرورش صورت می گیرد، به عبارت دیگر توسعه از دیدگاه این گروه از صاحب نظران، توسعه نیروی انسانی است و آن عبارت است از افزایش سطح معلومات و مهارت و استعداد های افراد جامعه به منظور نیل به مدرنیزه شدن است. {۶}

پایداری معنایی نسبی دارد، پایدار ماندن یعنی جلو رفتن و ادامه دادن. در فرهنگ های لغت فارسی، از پایداری به معنای با دوام و ماندنی یاد شده است. {۷} «sustainable» به معنای پایداری، صفتی است که چیزی را توصیف می کند و باعث آرامش و تأمین

^۱ رابطه یاورانه «helping relationship» رابطه ایست که با هدف کمک به دیگری صورت گیرد. مانند مددکار

اجتماعی

^۲ Sustainable development

^۳ modernization

mph.sdcongress.ir

هشتمین همایش بین المللی مدیریت، روانشناسی و علوم انسانی با رویکرد توسعه پایدار

8th International Conference on Management, Psychology & Humanities with sustainable development approach

زندگی شده و در نتیجه به تداوم زندگی و طولانی کردن آن می‌انجامد. «sustain» به معنای حمایت، زنده نگه داشتن، ادامه دادن مستمر بوده و «sustenance» به معنی فرایند پایداری زندگی است {۸}

توسعه پایدار بر اساس تعریف کمیسیون جهانی محیط زیست و توسعه موسوم به کمیسیون برانتلند و گزارش کمیسیون سازمان ملل در زمینه محیط زیست و توسعه در سال ۱۹۸۷ به معنای توسعه ای است که نیازهای حال را بدون وجه المصلحه قرار دادن توانایی های نسل های آینده برای برآوردن نیازهایشان تأمین می‌کند. به عبارت دیگر، توسعه پایدار به ارتقای توسعه به شیوه هایی می‌پردازد که به محیط زیست ضربه ای وارد نیاید یا منابع طبیعی را ضایع نگرداند، به گونه ای که در آینده در دسترس باشند. توسعه پایدار در زمینه های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست محیطی بررسی می‌شود که با توجه به نقش مشاور در دوره های متوسطه، تأکید ما بیشتر بر جنبه اقتصادی و فرهنگی است.

مشاور تحصیلی در دوره اول متوسطه

این دوره از ۱۲ سالگی تا ۱۵ سالگی را شامل می‌شود. دوره اول متوسطه، دوره مهمی در زندگی فرد است. در این زمان است که فرد وارد دوره نوجوانی و بلوغ شده و تغییر و تحولات عظیمی در زمینه های جسمی، شناختی، اجتماعی و هویتی وی رخ می‌دهد.

مشاور در این دوره نقش مهمی دارد. یکی از مهم ترین وظایف مشاوران در این دوره، هدایت تحصیلی دانش آموزان است. برنامه هدایت تحصیلی دانش آموزان را بر اساس علاقمندی، استعداد و نیازهای کشور به سمت رشته و شاخه های تحصیلی مختلف هدایت می‌کند و از این جهت تأثیرات آموزشی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بسیاری بر دانش آموزان، خانواده ها و جامعه دارد؛ در اصل طرح هدایت تحصیلی را می‌توان یکی از اقداماتی دانست که با هدف دستیابی به توسعه پایدار برنامه ریزی شده است.

از طرفی اجرای نادرست این برنامه باعث می‌شود دانش آموزان به رشته های نامناسب وارد شوند و این خود در بلند مدت افت تحصیلی، کاهش بازدهی آموزشی، افزایش میزان ترک تحصیل و ناراحتی های روحی و روانی دانش آموزان و خانواده ها را در پی دارد. در صورت غفلت مدیران و مشاوران و معلمین، شاهد این اتفاق خواهیم بود که اکثر دانش آموزان وارد رشته هایی می‌شوند که کوچک ترین علاقه ای به آنها ندارند و همین موضوع باعث عدم دستیابی به توسعه پایدار می‌شود. نحوه محاسبه هدایت تحصیلی بر اساس ملاک ها و معیار های مهم و اساسی انجام می‌شود و هر کدام از این عوامل درصدهای مختلفی را در بر می‌گیرند. این عوامل شامل:

ملاک و معیار	درصد
نمرات دوران متوسطه	۳۵٪
آزمون استعداد	۱۵٪
آزمون رغبت	۱۵٪
نظر دبیران	۱۰٪
نظر دانش آموزان	۱۰٪

mph.sdcongress.ir

هشتمین همایش بین المللی مدیریت، روانشناسی و علوم انسانی با رویکرد توسعه پایدار

8th International Conference on Management, Psychology & Humanities with sustainable development approach

نظر والدین	٪۱۰
نظر مشاور	٪۱۰

انتخاب هایی که دانش آموزان در زمینه رشته ها و مشاغل انجام می دهند گاه عاری از هرگونه دلیل منطقی و اطلاعات مناسب است. معیارهایی که دانش آموزان در چنین مواردی برای انتخاب های خود برمی گزینند معیارهایی کاذب و نامناسب است. چنین انتخاب هایی به احتمال بیشتری محکوم به شکست خواهند بود. شکست یا در مرحله سال های دبیرستان به صورت افت نمرات، عدم موفقیت در کنکور و در سال های بالاتر در عدم موفقیت در انتخاب رشته مناسب در زمینه شغلی. {۹}

باید در نظر داشت که برای ایجاد توسعه پایدار، باید به همه رشته های تحصیلی توجه شود و متناسب با نیاز های کشور در زمینه های گوناگون و همچنین استعداد های دانش آموزان، نوجوانان و جوانان کشور در رشته های مختلف فعالیت کنند. مشاور می تواند با آشنا کردن دانش آموزان با رشته های مختلف شرایط را تا حدودی در این زمینه فراهم کند. متأسفانه برای سالیانی زیاد در کشور ما باورهای غلطی در این زمینه وجود داشته است. باورهایی مانند این که «فرزندم باید دکتر یا مهندس شود»، «رشته انسانی اغلب برای دانش آموزان درس نخوان است»، «رشته فنی و کار و دانش را کسانی انتخاب می کنند که نمی توانند وارد رشته های نظری شوند». و ... هر کدام از این نگرش و باورها، باعث شده است که بخش زیادی از نیروی انسانی متمرکز بر یک زمینه خاص شده و بخش های دیگر دچار کمبود و ضعف بشوند. برای مثال در با نگاهی به آمار آزمون های کنکور در دهه ۹۰ شمسی، تفاوت معنادار تعداد داوطلبان کنکور رشته تجربی با رشته های دیگر به وضوح قابل مشاهده است و به طور متوسط بین ۵۰ الی ۷۰ درصد شرکت کنندگان کنکور در این رشته به دنبال تحصیل هستند که این خود نمایانگر تضییع رشته های دیگر نظری و فنی است چرا که همانطور که کشور نیازمند پزشک و پرستار است نیازمند دانشمند علوم اجتماعی، مورخ، روانشناس، تعمیرکار، مهندس و ... نیز می باشد. {۱۰} (البته در سال های اخیر کمی از تعداد شرکت کنندگان تجربی کم شده است ولی همچنان بخش عمده ای از شرکت کنندگان در آزمون سراسری در این رشته رقابت می کنند بخاطر دلایلی مانند جایگاه اجتماعی بالا، حقوق و مزایای مناسب، نظر والدین به عنوان اهرمی برای فشار و ...)

یکی از کارهای مفید مشاوران در مدارس، مبارزه با همین نگرش و باورهای منفی و تصحیح آنهاست. اگر مشاوران در جلساتی که در طول سال تحصیلی با دانش آموزان و خانواده هایشان برگزار می شود، بیشتر بر فرهنگ سازی در این زمینه ها بپردازد به مرور شاهد کمتر شدن این نگرش ها هستیم. با توجه به مطالب گفته شده می توان گفت نقش مشاور در دوره اول متوسطه، بیشتر حرفه ای (به معنای معرفی حرفه ها و راهنمایی در انتخاب رشته) متناسب با نیازهای کشور بر پایه توسعه پایدار است. البته مشاوره تحصیلی و خانوادگی نیز صورت می گیرد اما اولویت با مشاوره حرفه ای است.

مشاوره تحصیلی در دوره دوم متوسطه

دوره دوم متوسطه از ۱۵ تا ۱۸ سالگی را شامل می شود. در این دوره است که نقش های اجتماعی جدید برای فرد ایجاد می شود. وقتی دانش آموز وارد دبیرستان یا هنرستان می شود، جهان اجتماعی او گسترده تر و پیچیده تر می شود. آموزش در دوره دوم

mph.sdcongress.ir

هشتمین همایش بین المللی مدیریت، روانشناسی و علوم انسانی با رویکرد توسعه پایدار

8th International Conference on
Management, Psychology & Humanities with sustainable development approach

متوسطه را آموزش نیمه تخصصی می‌گویند؛ چرا که متناسب با رشته تحصیلی انتخاب شده این دوره مابین دوره ابتدائی و آموزش عالی (دانشگاهی) قرار می‌گیرد.

گاه در این دوره، دانش آموزانی را می‌بینیم که با نمره ای بالا وارد یک رشته تحصیلی شده اند، اما به محض ورود به این رشته، دچار افت تحصیلی شده و انگیزه ای برای تحصیل و یادگیری ندارند. اگر این دانش آموزان به درستی و به موقع شناخته نشوند، علاوه بر هدر دادن زمان خود، خسارت هایی مادی و معنوی به نظام آموزش و پرورش وارد می‌کنند؛ چراکه جایگاه فردی دیگر را پر کرده اند و از طرفی ممکن است به انحرافات اخلاقی و اجتماعی روی بیاورند مانند رابطه با جنس مخالف، سیگار کشیدن، اعتیاد و ... همچنین ممکن است به مرور زمان به خانواده خود دچار اختلاف شوند و از محیط خانواده دور شوند و مبتلاء به مشکلات عاطفی_خانوادگی شوند.

مجموعه عوامل یادشده، باعث هدر رفت نیروی انسانی به عنوان مهم ترین مولفه در توسعه پایدار شده و نه تنها مشکلات اقتصادی، بلکه به مرور زمان منجر به نابسامانی های اجتماعی و فرهنگی نیز می‌شود. در اینجا است که نقش مشاور به خوبی نمایان می‌شود. مشاور باید علت تنبلی را جست و جو و برای درس خواندن دانش آموز ایجاد انگیزه کند. تشویق کردن به نحوه های مختلف، ایجاد زمینه های موفقیت برای دانش آموز، او را به هنگام تأیید کردن و در مجموع به کاربردن انگیزه های طبیعی می‌تواند کارساز باشد. مشاوران با همکاری سایر عوامل آموزشی و پرورشی می‌توانند در سه سطح پیشگیری اولیه، ثانویه و ثالث اقدام به فعالیت کنند. {۱۱}

گاه ممکن است تنبلی و بی انگیزگی، مشکل دانش آموز نباشد بلکه معیارها و عواملی که دانش آموز بر اساس آنها رشته تحصیلی را انتخاب کرده اشتباه باشد. عوامل بسیاری در انتخاب رشته تحصیلی دخالت دارند که برخی از آنها عوامل فردی و درونی هستند از قبیل انگیزه، استعداد و توان علمی، روحیه، شخصیت، شناخت و علاقه و برخی دیگر عوامل بیرونی و اجتماعی هستند نظیر محیط بیرونی، علاقه و جهت گیری شغلی. {۱۲} علاوه بر عوامل یادشده، ممکن است دانش آموز به خاطر فشار خانواده وارد رشته تحصیلی نامناسبی شود یا هنگام انتخاب رشته، شناخت مناسبی از عوامل درونی و بیرونی نداشته باشد.

در این هنگام، مشاور می‌تواند با خانواده دانش آموز تعامل کرده و آنها را با فرایند تغییر رشته آشنا کند تا استعداد و انگیزه دانش آموز هدر نرود و وارد رشته ای شود که از آینده خوبی برخوردار باشد و همچنین نیازهای جامعه را متناسب با توسعه پایدار برطرف سازد. همچنین در این دوران است که دانش آموز با پدیده ای به نام کنکور آشنا می‌شود و معمولا از آن در ذهن خود غولی بی شاخ و دم می‌سازد. مشاور باید به خوبی با فرایند کنکور آشنا باشد و از آخرین تغییرات در نظام کنکور مطلع شود.

با توجه به مطالب ذکر شده، نقش مشاور تحصیلی در دوره دوم متوسطه بسیار مهم و پررنگ می‌باشد؛ چرا که دوره دوم متوسطه، آموزش نیمه تخصصی را شامل می‌شود که پس از پایان آن، دانش آموزان به آموزش عالی یا بازار کار می‌گرایند. پس اگر در انتخاب رشته تحصیلی اشتباهاتی صورت گیرد، و تعداد زیادی از دانش آموزان مرتکب این اشتباهات شوند، روند توسعه، و به دنبال آن توسعه پایدار با مشکلات زیادی روبرو خواهد شد؛ چرا که قسمتی از نیروی انسانی به شکلی نادرست و نابرابر توزیع شده اند که تأثیرات اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی آن (به عنوان مضامین توسعه پایدار) در بلند مدت مشخص می‌شود و می‌تواند مانعی بر توسعه پایدار گردد. لذا مشاور در این دوره باید همزمان به طور مساوی به مشاوره تحصیلی، حرفه ای و خانواده بپردازد تا دانش آموز در مسیر مناسب قرار گیرد.

وزارت آموزش، علم و آموزش عالی

mph.sdcongress.ir

هشتمین همایش بین المللی مدیریت، روانشناسی و علوم انسانی با رویکرد توسعه پایدار

8th International Conference on
Management, Psychology & Humanities with sustainable development approach

نتیجه گیری

باید در نظر گرفت که مشکلاتی برای دستیابی به توسعه پایدار در آموزش و پرورش وجود دارد. مشکلاتی مانند تعداد بالای دانش آموزان در اکثر مدارس که به خودی خود باعث درگیری و فرسایش کادر آموزشی و مشاوران می شود و بازدهی آنان را پایین می آورد. برای رفع این مشکل باید در گسترش مدارس در نواحی مختلف شهری سرمایه گذاری مناسبی شود. همچنین اینکه بخواهیم فقط در سال آخر دوره اول متوسطه (نهم) دانش آموزان را با حجم عظیمی از اطلاعات درباره رشته ها و مشاغل مختلف آشنا کنیم، نتیجه مناسبی را شکل نمی دهد بلکه بهتر است دانش آموزان از همان دوره ابتدائی به مرور زمان با مشاغل مختلف آشنایی نسبی داشته باشند. متأسفانه بخشی از مشاوران، اطلاعات جامع و مفیدی در زمینه رشته های مختلف تحصیلی و فرصت های شغلی ندارند که همین امرگاه موجب راهنمایی نادرست می شود. از آنجایی که اغلب مشاوران از دانشگاه فرهنگیان وارد بدنه آموزش و پرورش می شوند، بهترین کار این است که دوره های ضمن خدمت و آموزشی مناسب همراه با اساتید مجرب در زمینه تحصیلی و شغلی برای دانشجویان مشاوره و راهنمایی برقرار شود. نادیده گرفتن مشاوران، عدم برقراری ارتباط مناسب بین مشاور و دانش آموزان، عدم آشنایی کامل با مفهوم توسعه پایدار و ... از دیگر مشکلات اساسی در این حوزه می باشند.

حال که به بخش پایانی مقاله حاضر رسیدیم، گفتنی است که مفهوم توسعه پایدار مفهومی بس مهم و بزرگ می باشد. ارزش توسعه پایدار با رشد جمعیت کشورمان در سال های اخیر بیش از پیش خود را نمایان می کند. مدارس به عنوان پایگاه اصلی یکی از مهم ترین نهاد های جامعه (آموزش و پرورش) باید زمینه را برای ایجاد شرایط مناسب برای دستیابی به توسعه پایدار فراهم کنند. باید در نظر گرفت که در این مسیر، فقط مشاور را نباید مسئول قرار داد؛ چرا که مشاور هر چند هم که حاذق و حرفه ای باشد، به تنهایی نمی تواند این بار سنگین را به دوش کشد. بهتر است که نخست آموزش و پرورش بستری مناسب برای فرهنگ سازی ارئه کند و با تربیت مشاوران حرفه ای و مجرب زمینه را برای نیل به توسعه پایدار فراهم کند. در نهایت، باید گفت که فقط آموزش و پرورش نیست که باید این بستر را فراهم کند، بلکه همه سازمان ها و ارگان های دولتی نیز باید با هماهنگی های لازم با آموزش و پرورش، برنامه مناسبی برای دستیابی کشور به توسعه پایدار داشته باشند و آن را با دقت اجرا کنند.

mph.sdcongress.ir

هشتمین همایش بین‌المللی
مدیریت، روانشناسی و علوم انسانی
با رویکرد توسعه پایدار
8th International Conference on
Management, Psychology & Humanities with sustainable development approach

منابع

- ۱- حسینی، داود، ۱۳۸۶، مشاوره تحصیلی
- ۲- صدری افشار، غلامحسین، و همکاران، ۱۳۷۰، صفحه ۸۹۴
- ۳- شفیق آبادی، عبدالله، ۱۳۸۶
- ۴- احمدی، سید احمد، مقدمه ای بر مشاوره و روان درمانی
- ۵- قرآن کریم
- ۶- آقازاده، احمد، آموزش و پرورش تطبیقی
- ۷- عمید، حسن، فرهنگ فارسی عمید
- ۸- دیکشنری زبان انگلیسی LONGMAN
- ۹- رضایی، امیرمحمد، ۱۳۹۹، نقش مشاوره و هدایت تحصیلی در آینده شغلی و حرفه ای دانش آموزان
- ۱۰- آمار رسمی سازمان سنجش
- ۱۱- حسین زاده، محمدجعفر، ۱۴۰۱، نقش مشاور در مدارس متوسطه دوره دوم
- ۱۲- حسین پور، رضا، کرمی، مرتضی، ناصری، مریم؛ اهمیت، ضرورت و نقش مشاوره تحصیلی و شغلی در توسعه پایدار